

Cartea *despre* Rut

Dumnezeu ne aduce și vremuri de
răscumpărare în viață,
Dacă ne întoarcem la Dumnezeu!

**TRĂIEȘTE O VIAȚĂ CU MĂRTURIE FRUMOASĂ
ÎN FAMILIA TA**

Cartea Rut – un ghid de studiu biblic

Septembrie 2021

Biserica Baptistă Sfânta Treime București

Pastor Octavian Baban

Conținut

TRĂIEȘTE O VIAȚĂ CU MĂRTURIE FRUMOASĂ ÎN FAMILIA TA.....	2
PARTEA 1. CE ESTE ȘI CUM ESTE CARTEA RUT?.....	5
<i>Introducere.....</i>	<i>5</i>
<i>Personajele principale ale cărții Rut.....</i>	<i>6</i>
<i>Dicționarul numelor din cartea Rut.....</i>	<i>11</i>
<i>Dialogurile din cartea Rut.....</i>	<i>13</i>
<i>Învățătura cărții Rut.....</i>	<i>13</i>
PARTEA 2: EXPLORARE ȘI STUDIU BIBLIC.....	15
<i>2, Rut 1, 1:16-17, Încercările vieții și valoarea loialității.....</i>	<i>15</i>
Fuga în Moab și tragedia ei.....	15
Trei concepții despre familie: Naomi, Orpa, Rut.....	15
Dezamăgirile întoarcerii.....	17
Aplicații:.....	18
<i>9, Rut 2, 2:1-2, Providența divină și responsabilitate umană.....</i>	<i>20</i>
Unde era ascunsă soluția lui Dumnezeu? Chiar în Betleem.....	20
Caracterul este important: Rut și Boaz.....	21
Perseverența și binecuvântarea.....	22
Aplicații:.....	23
<i>16, Rut 3, 3:10, 18, Curaj în inițiativă și frumusețea curăției caracterului.....</i>	<i>24</i>
O idee la limită: Rut îl cere în căsătorie pe Boaz.....	24
Din nou, caracterul contează: Rut și Boaz.....	24
Mărturia creștină și deciziile personale.....	26
Aplicații:.....	26
<i>23, Rut 4, 4:1-12, Importanța acțiunii și cinstei, și binecuvântarea divină.....</i>	<i>28</i>
Organizarea ședinței de la poarta cetății.....	28
Expunerea clară și diplomatică a problemei răscumpărării.....	28
Respectarea legii și asumarea răscumpărării.....	29

Felicitările sfatului bătrânilor.....	30
Aplicații:.....	31
<i>30, Rut 4:13-22, Matei 1:1-6; Rut 4:14-15, Răsplătirea mărturiei și venirea lui Mesia.....</i>	<i>33</i>
Nașterea copiilor este un dar de la Domnul.....	33
Binecuvântarea femeilor din Betleem.....	34
Istoria este condusă de Dumnezeu.....	35
Aplicații:.....	36
<i>Patru studii scurte pe Cuvânt și cuvinte.....</i>	<i>38</i>
Rut 1: „Întoarcere”.....	38
Rut 2: „să capăt trecere”.....	38
Rut 3: „să faci”.....	38
Rut 4: „răscumpărare”.....	39

Partea 1. Ce este și cum este cartea Rut?

Introducere

Cartea Rut, scrisă de Samuel, se aseamănă într-un fel cu cartea Iov, cu deosebirea că personajul principal este o femeie care suferă și pierde aproape tot ce avea în viață, și care se numește Naomi („cea frumoasă”, „cea bună”). Naomi nu suferă în trupul ei, ca Iov, dar soțul ei și fiii îi mor în auto-exilul lor din Moab, iar dintre cele două nurori, doar una rămâne cu ea, Rut. Ea se întoarce înapoi în Betleem ca o femeie zdrobită, dezamăgită, încercând să facă față ultimilor ani din viață, în moștenirea părăsită a familiei lor.

Cartea nu arată cauzele nenorocirii, așa cum se întâmplă în Iov, dar întrebarea rămâne, desigur: de ce s-au abătut toate aceste necazuri peste familia Naomei? Curiozitatea aceasta nu ne este satisfăcută, ci în schimb, ni se atrage atenția asupra celor două personaje principale, Naomi și Rut, a căror viață este pusă sub reflector: ce faci când treci prin necazuri majore, mai crezi că Dumnezeu stăpânește situația și are binecuvântări pentru tine și pentru ai tăi?

Este o carte despre importanța credinței în Dumnezeu și a ascultării de El, despre valoarea caracterului și hărniciei, despre dragostea de familie, despre perseverență și hotărârea de a merge înainte.

Tot Samuel a scris și cartea Judecători și întreaga istorisire din cartea Rut se desfășoară în perioada judecătorilor lui Israel (1400-1000 îH). Cartea are aceleași teme majore cu cartea Judecători, și cu 1-2 Samuel: importanța ascultării de Dumnezeu, frumusețea răsplătirilor Domnului, greutatea pedepselor Domnului pentru cei necredincioși, frumusețea și surpriza intervențiilor lui Dumnezeu în viața personală și a poporului, în istorie, importanța nădejzii în Hristos, Mesia, importanța regelui David pentru istoria lui Israel, generozitatea divină în includerea neamurilor păgâne în

poporul Israel, importanța caracterului sfânt, a inițiativei și încrederii în Domnul.

În ce privește accesul la mântuire al păgânilor, cartea Rut se aseamănă cu anumite secțiuni din Geneza (de exemplu, Iuda și Tamar, care sunt amintiți în Rut 4), și cu cartea lui Iona (despre întoarcerea ninivenilor; în plus, ambele cărți sunt scurte și au câte patru capitole).

Din punct de vedere al personajelor principale, cele două femei, Naomi și Rut, cartea se aseamănă cu cartea Estera, care, deși include și istoria faptelor lui Mardoheu, unchiul ei, se concentrează pe faptele unei fete evreice devenită regină, care și-a păstrat credința în Dumnezeu și a ajuns izbăvitoarea poporului său. Așadar, cartea vorbește despre rolul femeilor credincioase în viața lui Israel, în istoria lui David și a lui Hristos, cel ce este numit „fiul lui David”. Este foarte posibil ca propria istorie a mamei lui Samuel, căreia Domnul i-a ascultat rugăciunea și i-a dăruit un fiu, să fie evenimentul care l-a determinat pe Samuel să scrie această carte. Ea este o istorisire istorică, dar spusă în așa fel încât să iasă bine în evidență lucrurile importante, bunătatea lui Dumnezeu și răsplătirile unui caracter sfânt.

Dintr-o altă perspectivă, aici este vorba nu numai despre femei, ci și despre bărbații credincioși de felul lui Boaz, care apare în carte ca un om bogat, influent, sfânt, ager la minte, ascultător de Dumnezeu, credincios, într-un mod care îl face să semene foarte mult cu Avraam, fondatorul poporului evreu. Datorită lui Boaz cel credincios și activ, cel influent și puternic, lucrurile o iau pe un făgaș bun.

Personajele principale ale cărții Rut

Așa cum se vede chiar din titlu, personajul central este Rut, și despre viața ei este vorba, pentru că ea părăsește totul pentru a se lansa în necunoscut. Ea alege să rămână lângă o femeie în vârstă, Naomi, soacra ei ajunsă văduvă, de care îi este milă, și rămâne lângă Dumnezeu, deși nu îl

cunoaște, pentru că ea nu era din poporul Israel. Totuși, Dumnezeu o cunoaște, îi primește credința și o binecuvântează într-un mod deosebit.

Prim-planul povestirii este ocupat mai întâi de Rut, apoi de Naomi, apoi de Boaz, pentru ca în final să revină Rut și Naomi în centrul atenției. Cum s-a arătat, marele personaj care trece prin suferință și vede și răsplătirea Domnului, este Naomi. Ea plănuiește cele mai multe din acțiunile cărții, deși, e adevărat, și Rut are o contribuție personală importantă, foarte clară, iar fără Boaz nimic nu s-ar fi putut întâmpla așa cum trebuie. La începutul cărții, Naomi este soția lui Elimelec (1:1), dar pe parcurs ea devine persoana principală, așa încât Elimelec este numit „bărbatul Naomei” (1:3). În final, ea devine doica lui Obed, încheind cu bucurie lanțul încercărilor și aventurilor ei, ca o bunică bucuroasă, dedicată îngrijirii unui nepot prețios, primit de la Dumnezeu, din care se va naște regele David.

În felul acesta, cartea vorbește despre aventura vieții a două femei, una care se confruntă cu o nenorocire aproape completă, cealaltă care are parte de o experiență neașteptată prin care trece de la văduvie și durere, la o familie nouă, binecuvântată. În final, ambele femei sunt binecuvântate de Dumnezeu. Prin felul în care își discută idealurile și dezamăgirea, opțiunile și teama, și speranțele, planurile de recăsătorire și căutarea de a se împlini într-o familie, ele sunt reprezentative pentru femei, și anume pentru femeile credincioase. Cartea vorbește însă și despre femei și despre bărbați care se află în căutarea stabilității și a împlinirii, a unei familii binecuvântate de Dumnezeu. Mesajul cărții Rut este că Dumnezeu răspunde rugăciunilor despre familie, celor care îl caută cu credință.

Lângă Naomi și Rut, mai apare un grup de femei, femeile satului Betleem, care o întâmpină și o deplâng la început pe Naomi, care duc vestea despre ea și Rut, în cuprinsul cărții, și care, în final, o vor felicita pe Naomi cu privire la Rut, și la Boaz, pentru că Domnul le-a făcut parte de un răscumpărător. Ele vor spune despre Rut că a fost așa de credincioasă încât valorează pentru Naomi mai mult decât șapte fii (număr simbolic și, posibil, o aluzie și la cartea Iov, care mai primește șapte fii și trei fete).

Deși este o carte despre femei, Rut este, tocmai prin aceasta, o carte despre familie. Ea acordă un loc foarte important lui Boaz, bărbatul în pragul vârstei a doua, un om muncitor și bogat, și credincios, din Betleem, care se va purta cavalereste și cinstit cu cele două femei, și care va deveni soțul lui Rut. El este o dovadă că în Israel mai existau oameni de valoare.

Boaz este un om al dreptății și al cinstei, un evreu care ne arată că, perioada judecătorilor, în care se desfășoară acțiunea (iar Samuel, autorul cărții Judecători, ne comunică de la bun început lucrul acesta), în Israel, existau destul de mulți evrei credincioși și de caracter. Oricum, de câteva ori în cuprinsul cărții, Samuel atrage atenția, prin comentariile personajelor, că nu în toate satele sau ogoarele lui Israel domnea credința în Dumnezeu și dreptatea. Adică, existau și evrei neascultători, necinstiți, lipsiți de credință, nedrepti, violenți și de aceea, și Boaz și Naomi, o sfătuiesc să continue lucrul aici, unde a fost bine primită. Violența și imoralitatea unora din Israel, în acea perioadă, se vede bine și în cartea Judecători.

Ca om important în istorisire, portretul lui Boaz are și el câteva mistere. Ce vârstă avea? De ce nu era căsătorit? Era și el dezamăgit de viață? Se obișnuise că nimeni nu îl va prețui și că va rămânea așa, holtei, fără familie? Se pare că Boaz avea o vârstă undeva între 45-55 de ani, probabil vârsta Naomei, de asemenea, iar Rut avea aproximativ 20 – 25 de ani (pe atunci căsătoria era pe la 16 ani, și probabil, la această vârstă se căsătorise și Rut cu Mahlon). Când o întâlnește prima dată, Boaz o numește „fiică” (2:8), și o tratează sfătos, ca atare. Mai târziu, când ea îi prezintă sfios și clar cererea de răscumpărare – plus cererea de căsătorie, Boaz îi mărturisește prețuirea, o binecuvântează și o laudă că este cinstită și directă și este uimit că „nu ai umblat după tineri (cum era de așteptat, nota mea), sărăci sau bogați” (3:10). El ținea la Rut, în secret, și după ce îi arată că mai este o rudă cu drept de răscumpărare, o asigură de inima sa și de intenția sa: „te voi răscumpăra eu, viu este Domnul” (3:13).

Ca personaj colectiv, în carte mai apare, în ce-i privește pe bărbați, și grupul consilierilor primăriei – sau al bătrânilor care conduceau cetatea. Și

ei, ca și grupul de femei, îl felicită pe Boaz în final și îi urează două lucruri importante. Mai întâi, să aibă o familie ca a lui Iacov, iar Rut să fie ca Rahela și Lea, care au pus bazele poporului lui Israel. Și într-adevăr, prin Obed, Rut asigură linia neamului lui David, iar prin David, linia lui Mesia. În al doilea rând, ei îi urează ca Rut să fie ca Tamar, prin care Iuda l-a născut pe Pereț, omul credincios de la care s-a continuat, de la Avraam, linia lui Mesia. La adunarea de consultare și judecată mai apare și cealaltă rudă a lui Elimelec, nenumită, care dă, la fel, dovadă de cinste, de judecată echilibrată și de respect față de lege.

În final, așa cum arată ultimul verset, cartea țintește să ne spună ceva important despre oamenii care au asigurat linia regală a lui David, despre felul în care a lucrat Dumnezeu în acest neam. Strămoșii lui David sunt, deci, Boaz și Rut, prin copilul lor, Obed. Regele David și nădejdea venirii lui Mesia – Hristos, fiul lui David, erau două subiecte foarte îndrăgite de Samuel.

Samuel este foarte preocupat să ne arate că David este nădejdea întregului Israel și că vine din neamul lui Iuda. Astfel, de două ori în final este amintit Pereț, fiul lui Iuda și Tamar, strămoșul lui Boaz. Făcând aceste referiri, Samuel ne indică faptul că dreptatea și cinstea lui Iuda s-a transmis în urmașii săi, iar credința în Domnul și nădejdea se văd și în femeile venite la iudei, dintre neamurile păgâne căci Tamar era Canaanită, iar Rut este Moabită. Meritele credinței și ascultării de Dumnezeu ale acestor femei apar și în genealogia lui Isus din Evanghelia după Matei cap. 1, unde Matei amintește trei femei venite dintre păgâni (Tamar, Rahab, Rut) alături de două israelite (văduva lui Urie – adică Batșeba, identificată așa, fără nume, din cauza greșelii ei, și Maria, mama Mântuitorului Hristos).

În sensul arătat, cartea este despre Dumnezeu, despre felul în care El acționează în viețile oamenilor, mai presus de planurile și încercările noastre. Dumnezeu este acuzat la începutul cărții, cu o anumită resemnare, de către Naomi, care spune pe față că El și-a întins mâna

împotriva ei, și că s-a rostit împotriva ei și că i-a stat împotrivă. Cu toate acestea, Samuel a avut grijă să spună că încă de la început că Domnul își cercetase (vizitase) poporul din nou, aducând recolte bune, și de aceea s-a întors Naomi acasă. Deci primul cuvânt despre Dumnezeu, din carte, este unul pozitiv. Apoi, chiar înainte de declarațiile Naomei, Rut își spune jurământul, în care deși nu îl cunoaște bine pe Dumnezeu („facă-mi Domnul ce o vrea...”), ea își pune pe deplin credința în Dumnezeul lui Israel („Dumnezeul tău va fi Dumnezeul meu, poporul tău va fi poporul meu”), arătând că ea este convinsă că El merită urmat cu toată inima, până la moarte și dincolo de ea.

În contrast cu dezamăgirea lui Naomi, și chiar cu nelămurirea lui Rut, Boaz este menționat în carte cu un mesaj în întregime pozitiv despre Dumnezeu. El îi salută pe toți (cap. 2), cu binecuvântare în numele Domnului, iar slujitorii îi răspund la fel. Astfel, moșia întinsă a lui Boaz este un fel de mini-Israel credincios, iar Boaz, un bun urmaș al lui Avraam. El o binecuvântează și pe Rut, cu Numele Domnului, pe când nu o cunoștea, și o laudă pentru purtarea ei frumoasă și ajutorul dat Naomei. Practic, Boaz este cel care îl cunoaște într-adevăr pe Domnul, își pune nădejdea în El și îi invită și pe alții să facă așa.

În final, Samuel menționează limpede că Domnul s-a implicat direct și a făcut-o pe Rut să nască un copil, pe Obed, ceea ce poate însemna că, până în acel moment, Rut nu putea să aibă copii. Așadar, apariția unui moștenitor în asemenea condiții, cu Boaz – un soț relativ în vârstă (recunoaște singur acest lucru) și o soție tânără, dar care nu putea avea copii (cum pare să fie situația), este într-adevăr o minune a lui Dumnezeu. Cartea Rut ne arată că Dumnezeu intervine în familiile credincioase, ascultă rugăciunile și binecuvântările și răspunde cu izbăvire și binecuvântare, conform planurilor sale, chiar dacă uneori vedem – și mai ales credem, că El este absent sau că se află departe de noi. Invitația ca și noi să ne punem încrederea în El este evidentă.

În același timp, cartea Rut este o carte despre mântuirea umanității, despre accesul tuturor la credință și mântuire, despre faptul că Dumnezeu

este sursa valorii și a sentimentelor sfinte, a dreptății și a legilor bune, a responsabilității și a răsplătirii.

Dicționarul numelor din cartea Rut

Este folositor, pentru înțelegerea cărții, să privim la mini-dicționarul numelor din cartea Rut. Un iudeu, Elimelec („Dumnezeu meu este rege”), pleacă din Betleem („Casa pâinii”), din cauza foametei venite Israel (foarte probabil, o pedeapsă a Domnului, în acea vreme, din cauza necredinței și neascultării poporului Israel). El își ia familia, pe Naomi („atrăgătoare”, „frumoasă”, „cuceritoare”, „victorioasă”) – soția lui, și pe cei doi fii, Machlon („boală”, „suferință”) și pe Chilion („pierdere”) și se mută în țara vecină, Moab („el e tatăl meu”), unde era pâine.

Moab fusese copilul al lui Lot, născut din incestul fiicei sale mai mari, după ce au scăpat din Sodoma și Gomora, cele două cetăți păcătoase, distruse prin foc. Fetele lui Lot crezând că ei sunt singurii oameni rămași în viață pe întregul pământ, după catastrofă, s-au gândit la această acțiune ca să aibă copii și să salveze viața pe pământ. Cealaltă fiică a lui Lot, tot prin incest, l-a născut pe Amon, strămoșul Amoniților. Cele două popoare au fost vecine cu Israel, și mereu dușmani înverșunați ai poporului lui Dumnezeu, până la dispariția lor din istorie. Amos, Isaia, Ieremia, și Ezechiel profetesc clar despre căderea și dispariția poporului Moab. Balak, care l-a angajat pe Balaam să blesteme Israelul, era regele Moabului. Moabiții, deci, erau un fel de veri cu evreii, dar păgâni și imorali, meșteri în a face răul. De aceea, mutarea lui Elimelec din Israel în Moab este surprinzătoare și ridică întrebarea dacă nu cumva era depresiv (atenție la numele copiilor, care se dovedesc profetice, și pe care le pusese pe când era în Israel), sau foarte relativist din punct de vedere moral, și poate dezamăgit de Dumnezeu (ceva din aceste gânduri se văd și în vorbirea Naomei).

În Moab, după moartea lui Elimelec, fii lui se căsătoresc cu două fete tinere, frumoase. Machlon („suferință”, „slăbiciune”) se căsătorește cu Rut

(„milă”, „compasiune”), iar Chilion („pierdere”, „despărțire”) se căsătorește cu Orpa („gât delicat”, „ied – iadă”, drăguță, zveltă). Tatăl lor moare în timp ce locuiau în Moab, și la fel și cei doi fii ai săi, ceea ce o face pe Naomi să își pună singură alt nume, Mara („amărăciune”). Rut („compasiune”), rămâne cu ea și se întoarce în Betleem, pentru că Dumnezeu a dat poporului său pâine (**lacet laham lachem**, 1:7).

Boaz, cel ce acționează ca un răscumpărător (**goel**, ebraică) al familiei rămase (Naomi și Rut) înseamnă „puternic”, „minte ageră” / „înțelept”.

Fiul care se va naște din căsătoria lui Boaz cu Rut se numește Obed („slujitor bun”, „rob de încredere” – al Domnului, profetul Isaia va folosi mult acest nume Obed Yahweh, robul Domnului, în cartea sa, când profetește despre Mesia). Numele vorbește ceva despre destinul omului, și arată că Obed va fi un om care slujește un ideal mareț. La musulmani, care folosesc limba arabă în Coran, o limbă înrudită cu ebraica, capitala Pakistanului se numește Islamabad, adică Islam – Abad, adică „slujitorul Islamului” sau „slujitorul supus” (islam înseamnă „supus”).

Într-un stil asemănător cărții Geneza – sau Numeri, sau asemănător evangheliilor lui Luca și Matei, Samuel folosește în finalul cărții o mini-listă genealogică a lui David, care îi cuprinde genealogia lui David, de la Pereț, al doilea fiu din cei doi gemeni ai lui Iuda („laudă Domnului”) și Tamar („palmier”, aluzie la grație și siluetă), care se numeau Zerah – „roșu”, și Pereț – „ruptură” („discontinuitate”). Episodul nașterii lor seamănă cu nașterea lui Esau și Iacov, tot gemeni, fiii lui Isaac și Rebeca, în care al doilea născut va fi neamul dominant și cel mai puternic. Să privim mai atent la această genealogie a lui David (Rut 4:18-22):

18. Iată sămânța lui Pereț (ruptură, despărțire, reorientare):

Pereț a fost tatăl lui Hețron (săgeata bucuriei, redută);

19. Hețron a fost tatăl lui Ram (suprem, înălțat);

Ram a fost tatăl lui Aminadab (rudele mele sunt nobile);

20. Aminadab a fost tatăl lui Nahșon (profeție, pricepere);

Nahșon a fost tatăl lui Salmon (pace, sănătate, siguranță);

21. Salmon a fost tatăl lui Boaz (tărie, putere, istețime);
Boaz a fost tatăl lui Obed (slujitor bun, om de încredere);
22. Obed a fost tatăl lui Isai (rege, darul lui Dumnezeu);
și Isai a fost tatăl lui David (favorit, iubit – de la **dod** – iubire, sau
căpitan, lider, din **dwd**, așa cum se vede în înscricțiunile de la Mari).

Dialogurile din cartea Rut

Cartea Rut are câteva discuții interesante între femeii (Naomi și cele două nurori, apoi Naomi și femeile satului Betleem, la sosire, și încă un dialog între ele – la plecare, discuții mai multe între Naomi și Rut). Ele discută în general despre căsătorie, familie, frumusețe, despre nume, câștigarea existenței, asigurarea traiului, despre primejdiile zilei, despre oportunități, despre copii și urări de bine, etc. Naomi și Rut au mai multe discuții împreună, iar Naomi și femeile satului discută de două ori, la începutul și la sfârșitul cărții.

De asemeni există mai multe dialoguri importante ale lui Boaz: prima lui discuție cu slujitorii (întrebarea despre Rut), prima discuție cu Rut (lauda caracterului), a doua discuție cu slujitorii (porunca de ajutorare a lui Rut), a doua discuție cu Rut (despre răscumpărare și căsătorie), a treia discuție cu slujitorii (tănuirea vizitei lui Rut), a treia discuție cu Rut (trimiterea înapoi cu un dar la Naomi). La acestea se adaugă discuția despre răscumpărare pe care Boaz o poartă cu bătrânii cetății și cu ruda sa (dezbateră despre ofertă și pretendenții legali), și legământul de răscumpărare pe care îl face în fața consiliului bătrânilor (contractul propriu-zis). Toate aceste dialoguri ne arată caracterul și gândurile, planurile celor implicați în dialog, prioritățile și principiile lor.

Învățătura cărții Rut

Cartea Rut este o carte despre importanța dragostei și a credincioșiei noastre față de Dumnezeu și unii față de alții. Ea vorbește despre importanța valorilor etice, a sentimentelor umane și a dreptății. Este

vorba, desigur, despre viața personală, dar și despre familie și principiile care stau la baza ei: credință, nădejde, prietenie, slujire, dedicare, înțelepciune.

Marea încurajare a cărții apare din învățătura că, în mijlocul erorilor umane, a necazurilor inexplicabile, Dumnezeu este totuși prezent și activ și are un plan mai mare de binecuvântare a poporului său, a întregii omeniri, pe care îl duce la îndeplinire, fără excepții. Indiferent de greutățile vieții, Hristos este în centrul istoriei și din relația cu El, vine și binecuvântarea noastră, a fiecăruia în parte, și a fiecărei familii.

Acest lucru este uimitor și aduce multă proștețime și curaj în viețile noastre, acum când vedem că ne aflăm într-o lume cu epidemii, cu vești de războaie, cu persecuții, cu restrângeri ale libertății. Se află Dumnezeu la cârma istoriei, știe El ce se întâmplă, mai intervine El? Da, trebuie să știm că, și dacă nu ne dăm seama, El continuă să conducă și cunoaște toate lucrurile. Fiecare însă, dintre noi, în cadrul contextului său propriu, al familiei, al generației sale, al poporului, trebuie să facă binele și să trăiască în societate cu o bună mărturie, chiar dacă uneori vine asupra noastră întrebarea dacă mai are vreun rost, totul, sau vreo semnificație.

Cele patru capitole ale cărții pot fi descrise prin patru expresii cheie, care sunt analizate la sfârșitul acestui ghid: „întoarcere”, „a căpăta trecere”, „a face”, „răscumpărare”. Pe lângă ele, lecțiile se vor concentra pe temele următoare: „credincioșie”, „mărturie”, „familie” și „providența divină”.

1. Rut 1, 1:16-17, Încercările vieții și valoarea credincioșiei
2. Rut 2, 2:1-2, Providența divină și responsabilitate umană
3. Rut 3, 3:10, 18, Inițiativa umană și mărturia caracterului
4. Rut 4, 4:1-12, Responsabilitate umană și binecuvântare divină
5. Rut 4, 4:13-22, Răsplătirea mărturiei și venirea lui Mesia

Partea 2: Explorare și studiu biblic

2, Rut 1, 1:16-17, *Încercările vieții și valoarea loialității*

Fuga în Moab și tragedia ei

Adeseori, în greutăți, credem că soluția cea mai bună este fuga în altă parte, sau plecarea în altă țară. În Israel era foamete, probabil din cauza păcatelor poporului (1:6 arată că mai târziu Dumnezeu și-a cercetat poporul și le-a dat pâine, ceea ce înseamnă, probabil, că apăruse și pocăința).

Poate că soluția cea mai bună ar fi fost ca familia să stea în țară și să ceară protecția și ajutorul Domnului. Ideea de a pleca în timp de foamete însă, nu era chiar nouă, în popor, și nu era neapărat rea. Și Avraam, și Iacov, au plecat în Egipt, de exemplu, în timp de foamete. Alegerea țării Moab însă, care era o țară păgână și imorală, pare, prin contrast, o ciudățenie. Țara aceasta nu a fost niciodată primitoare față de refugiații evrei, ca un tată (Moab). Aici, de fapt, își găsesc moartea cei trei bărbați ai familiei inițiale, adică Elimelec, Mahlon și Chilion. Samuel pare că ne spune următoarele: dacă Dumnezeu îți este rege (Elimelec), atunci nu pleca la păgâni în timpul dificultăților, căci vei întâlni doar suferință (Mahlon) și pierdere (Chilion). Viitorul se găsește doar lângă Domnul.

Trei concepții despre familie: Naomi, Orpa, Rut

Cele trei soții, Naomi, Orpa și Rut, au un dialog foarte interesant, cu care multe femei s-ar putea identifica. Ce anume îți dă sens în viață? Copiii? Căsătoria și legătura cu un bărbat? Situația materială? Frumusețea? Tinerețea?

Situația lor era dificilă, pentru că în lipsa soților, nu mai aveau protector nici venit suficient pentru supraviețuire. Așa era cultura acelei vremi.

Sfatul Naomei, ca soacră, a fost ca atât Rut cât și Orpa să se întoarcă la familiile lor, să se recăsătorească și să-și refacă viețile. Explicația ei este mișcătoare, pentru că își arată neputința de a mai avea copii și neputința de a le mai oferi un viitor celor două nurori, în familia ei.

Aici apare ideea păstrării sau destrămării familiei. Inițial, Rut și Orpa au dorit amândouă să vină cu Naomi, în Israel, din solidaritate și apartenență, dar Naomi a insistat să se întoarcă amândouă în Moab. Orpa a acceptat insistențele, a cedat, și s-a întors în Moab, după ce a plâns la despărțire. Era tânără și frumoasă (ca o căprioară, sau ca o iadă) și s-a recăsătorit. Alegerea ei are mai multe implicații. Prima ar fi că a ascultat-o pe Naomi, ceea ce ar fi un merit. În același timp, ea s-a întors și la viața păgână a familiilor moabite, ceea ce este un defect. Nu contează doar să îți dorești o refacere a familiei, este important dacă o refaci în credințioasă față de Dumnezeu, sau nu. Nu doar realizarea socială este importantă, ci identitatea și valorile de credință. Talmudul spune că Orpa a avut o familie păgână, iar din ea s-ar fi tras Goliat și rudele sale. Faptul că din două nurori, una s-a întors în lumea păgână, iar alta s-a alipit de Dumnezeu și de poporul Domnului, ne spune ceva despre libertatea alegerii, bune sau rele, pe care o avem și despre faptul că oamenii se împart în două categorii, prin alegerile lor.

Naomi a rostit o binecuvântare pentru ambele, în Numele Domnului: „Domnul să se îndure de voi cum v-ați îndurat și voi de mine și de cei ce au murit”... Într-un fel, parcă îi recomanda Domnului să ia lecții de la Rut și Orpa. Oare a fost, într-adevăr, o binecuvântare? Era această urare suficient de bună? Întoarcerea la idoli nu poate fi o hotărâre bună, chiar dacă poate fi justificabilă uman și cultural, sau ca mijloc de supraviețuire.

Pe de altă parte, nu doar păstrarea familiei este importantă, ci și motivul sau principiile aceste păstrări. Rut este condusă de milă și vrea să rămână alături de Naomi, căci era în vârstă, dar declarația ei celebră include atât promisiunea nedespărțirii de soacră, cât și promisiunea alipirii de Israel și de Dumnezeul lui Israel (16-17). În Rut 2:11-12, Boaz va aminti aproape punct cu punct această declarație. Așadar, căutarea lui Dumnezeu și

alipirea de poporul său sunt valori extraordinare, care merită păstrate și care duc la unitatea familiei și la întâlnirea cu binecuvântările lui Dumnezeu.

Acest jurământ a lui Rut (16-17) este folosit adesea la căsătorie, pentru că Rut afirmă o dedicare completă și spune „doar moartea ne va despărți” (17). De fapt, ea a afirmat nedespărțirea de soacră și alipirea de Dumnezeu. Ceea ce arată că esența răspunsului ei nu este doar atașamentul uman, ci prețuirea credinței în Dumnezeu. Exact acest lucru l-a ratat Orpa, crezând că Dumnezeu poate fi părăsit și ceea ce contează este refacerea vieții sociale. Când am cerut-o în căsătorie pe soția mea, mulți ani în urmă, mi-a răspuns prin aceste două versete care au rămas un reper foarte frumos și solid în familia noastră, și în ce privește relația, dar și în ce privește alipirea cu credință de Dumnezeu.

Care sunt promisiunile de unitate și dedicare pe care le-ai făcut sau le faci în familia ta? Ce loc are Dumnezeu în ele și credința? Ce loc are apartenența la Biserică (universală și locală), slujirea în comunitatea celor credincioși?

Dezamăgirile întoarcerii

La întoarcere, Naomi este întâmpinată cu voioșie sau curiozitate – sau compătimire (aceasta este Naomi?), iar ea răspunde cu tristețe și arată că Domnul a fost împotriva ei, și că acum ar trebui să se cheme Mara, nu Naomi. A plecat în belșug, zice ea, dar s-a întors în lipsă. Întoarcerea de unde ai căzut – sau ai rătăcit, este importantă, dar mai importantă este căutarea ajutorului lui Dumnezeu.

De multe ori, în greutate, noi îl acuzăm pe Dumnezeu și vedem sau credem că este departe de noi. Naomi repetă faptul că Dumnezeu i-a fost împotriva și a lăsat asupra ei nenorocirea. Dar afirmația rămâne supusă evaluării: este sau nu este așa? I-a pedepsit Dumnezeu pentru că au plecat din Israel? De ce pe alții, ca Boaz, i-a binecuvântat, chiar și în timp de

foamete? Dacă Elimelec făcea parte dintr-o familie de oameni credincioși, atunci cum de a decis să plece departe de ei?

Cartea Rut este o lupă care ne arată că în mijlocul lipsurilor și încercărilor Dumnezeu este cu noi dacă îl căutăm. El are un mod interesant și surprinzător de a întoarce lucrurile în favoarea noastră.

Aplicații:

Verifică principiile vieții tale și alegerile pe care le faci. Continui să fii credincios lui Dumnezeu sau crezi că Dumnezeu te-a părăsit și faci ce îți se pare mai nimerit?

Pe ce se bazează unitatea familiei tale: pe sentimente, pe prietenie reciprocă, pe loialitate, pe credința în Dumnezeu, pe planuri comune?

De ce nu este recomandabilă integrarea într-o cultură păgână, în caz de dificultăți? Ce a pierdut Orpa, când s-a întors la neamul ei și la idolii ei?

Care sunt valorile pe care le poți enunța pentru identitatea ta și a familiei tale în Europa Unită? Are importanță credința și dedicarea față de Dumnezeu, sau doar integrarea socială și respectul cultural?

Naomi acționează ca o femeie resemnată sau care are planuri de viitor? Care sunt planurile ei de viitor? De ce este bine să ai credință și să nu devii resemnat și să îți pierzi speranța în viață sau în ajutorul lui Dumnezeu?

9, Rut 2, 2:1-2, Providența divină și responsabilitate umană

Unde era ascunsă soluția lui Dumnezeu? Chiar în Betleem

Așadar, ele se aflau într-o disperare sau resemnare profundă, mai ales Naomi – în vreme ce Rut, vedea totuși un drum înainte, oricare ar fi fost, ca să stea lângă Dumnezeu. În această vreme, deși nimic nu se întrezărea la orizont, Dumnezeu avea soluția sa pregătită pentru ele, și se afla chiar în Betleem. Într-un fel, Elimelec, soțul Naomei, deși murise, urma să le fie încă de folos prin rudele sale credincioase din Betleem.

În paranteză spus, având în vedere credințioșia lui Boaz, este posibil ca și Elimelec să fi fost un om credincios, în ciuda unor defecte evidente. Ne atrage atenția că Naomi zice în 1:21 că la plecarea lor erau în belșug, iar acum este lipsită. Ori avem de a face cu o metaforă – și un contrast relativ, ori avea și Elimelec o stare materială bună: atunci, desigur, de ce a mai plecat în Moab? A plecat fie din neîncredere în ajutorul Domnului, în foamete, fie ca o formă de neascultare sau nepăsare față de Scriptură și istorie, fie din cauza unei depresii (numele fiilor, Mahlon – suferință, și Chilion – despărțire, date pe când se aflau în Israel, ne atrag atenția în privința aceasta). Oricum, credințioșia lui Naomi și a lui Rut față de Dumnezeu și întoarcerea la moștenirea avută în Betleem, este singurul plan care într-adevăr, are efecte bune. La fel se întâmplă și pentru cei care au încercat ieșirea din dificultăți prin părăsirea relației cu Dumnezeu și a comuniunii cu Biserica. Singurul lucru bun pe care îl pot face este să se întoarcă la Domnul, cu pocăință, cu nădejde, cu hotărâre.

Inițiativa omului se împletește cu inițiativa lui Dumnezeu în multe privințe. O vedem pe Rut, harnică și responsabilă, și simțind nevoia să muncească pentru ea și Naomi. Nu era potrivit ca Naomi să iasă la lucru, și nu era nici eficient. Rut se consultă cu soacra ei (o trăsătură foarte frumoasă), ca nu cumva sa ia vreo decizie greșită cultural, și iese să culeagă spice în urma secerătorilor, o practică acceptată pentru cei săraci din Israel, conform legii lui Moise. Domnul face însă ca ea să ajungă chiar pe

ogorul lui Boaz, rudă cu Elimelec. Aici nu mai este vorba doar de inițiativă și de planificare umană, ci de călăuzire divină.

CARACTERUL ESTE IMPORTANT: RUT ȘI BOAZ

Călăuzirea divină se vede apoi din calitatea deosebită a caracterului lui Boaz. Ca un lider practic, el iese pe câmp să verifice cum merge secerișul și se salută cu lucrătorii cu un salut de binecuvântare, iar ei îi răspund la fel. Atmosfera generală este una de credincioșie. Vedem astfel frumusețea credinței lui Boaz și felul în care el și-a construit relațiile cu slujitorii săi.

Cu aceeași capacitate de lider atent, el observă străina care strângea spice, și îl întreabă pe supraveghetor cine este. Aflând că este Rut, pentru că auzise de ea și Naomi, dă poruncă să nu fie stânjenită în strângerea spicelor. Se observă că Rut acționase frumos și legal, deoarece mai întâi a cerut voie administratorului, și doar apoi a început munca. Între timp, toți au observat hărnicia ei ieșită din comun (7, 17, ea a muncit de dimineață până seara, aducând acasă o efă de orz, adică, 15-25 kg!).

Boaz inițiază apoi un dialog cu Rut, confirmând că e liberă să muncească, ba chiar să și se odihnească și să mănânce cu slujitorii. Apoi trece direct la subiect, când Rut îi mulțumește, și ne oferă miezul învățăturii din cartea Rut: „Boaz i-a răspuns: Mi s-a spus tot ce ai făcut pentru soacra ta, de la moartea bărbatului tău, și cum ai părăsit pe tatăl tău și pe mama ta și țara în care te-ai născut, ca să mergi la un popor pe care nu-l cunoșteai mai înainte. Domnul să-ți răsplătească ce ai făcut, și plata să-ți fie deplină din partea Domnului Dumnezeuului lui Israel sub ale cărui aripi ai venit să te adăpostești!” (2:11-12). Așadar, Boaz vede caracterul și îl apreciază, și își comunică aprecierea.

Prin observațiile lui Boaz despre Rut, el arată că saluturile sale cu binecuvântări nu erau simple forme de politețe, ci reprezentau o credință profundă, vie, o minte trează, un set clar de valori biblice pe care nu s-a sfiit să le comunice și lui Rut și, bineînțeles, și slujitorilor.

Răspunsul lui Rut arată că știa bine că este doar o străină fără drepturi de cetățenie, și că avea o inimă sensibilă: ea îi mulțumește lui Boaz și îi mărturisește că primirea făcută și vorbele au însemnat o mare încurajare pentru ea (2:10-13).

În acest fel, ni se confirmă că acest fel de caracter este ceea ce Dumnezeu așteaptă de la noi. Avem nevoie să fim pozitivi în încercări și să ne încredem în Dumnezeu și să lăsăm în mâna lui desfășurarea evenimentelor. Responsabilitatea noastră este să mergem înainte cu mărturie bună, răspunsul lui Dumnezeu este că El se va îngriji de toate, ca până și greutățile să se transforme în binecuvântare. De aceea, în Filipeni 4:6-7 spune așa: „Nu vă îngrijorați de nimic; ci, în orice lucru, aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri, cu mulțumiri. Și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Isus.”

Mai există aici o invitație importantă: să prețuim caracterul oamenilor, nu originile lor sau sărăcia ori bogăția lor. Cum zice Iacov, să nu fim părtinitori, apreciind pe cei bogați și disprețuind pe cei săraci (Iacov 2:1-8). Un emigrant muncitor, face mai mult decât un localnic violent, leneș și disprețuitor. Domnul se uită la inima omului, la caracter. Și noi trebuie să apreciem în Biserică aceleași calități și să ne încurajăm unii pe alții la o viață sfântă.

Perseverența și binecuvântarea

Când Rut s-a întors acasă, a adus cu ea și rezultatul deosebit al muncii ei, recolta de orz, iar Naomi s-a bucurat. Este prima dată, în carte, când o auzim binecuvântând pe vreun om (2:19) și prima oară când îl binecuvântează pe Dumnezeu (2:20). A început să vadă și ea că în mijlocul disperării ei, Dumnezeu era la lucru și intervenea spre o schimbare. Prin întâlnirea fericită cu Boaz, Domnul și-a arătat îndurarea și față de cele două femei, dar și față de cei ce au murit pentru că era posibilă răscumpărarea moștenirii lor ca să nu piară numele lor din istoria lui Israel.

Boaz cel bogat, într-adevăr, era ruda lor, un om care putea să le răscumpere terenul (era un răscumpărător, **goel**, un titlu aproape mesianic) și să le dea un preț pe moștenirea soțului, ca să aibă din ce trăi, în vreme ce terenul rămânea în granițele familiei lărgite. Naomi și-a invitat nora, pe Rut, să asculte de invitația primită de a munci pe ogorul lui Boaz și să fie perseverentă, fără să meargă pe alte ogoare. Existau primejdii reale, căci nu toți din Betleem erau credincioși și binevoitori. Domnul nu va întârzia cu răsplătirile sale, dar există o calitate numită perseverență, de care trebuie să dăm dovadă.

Aplicații:

Dumnezeu împletește inițiativa noastră cu binecuvântarea lui. Ați avut vreodată această experiență? Explicați.

Ce calități avea Rut (colaborare, comunicare, inițiativă, hărnicie, recunoștință, promptitudine, perseverență)? Ce ați mai adăuga?

Ce calități avea Boaz (relații frumoase, credincioșie, observare atentă a caracterului, generozitate, continuitate)? Ce ați mai adăuga la listă?

16, Rut 3, 3:10, 18, Curaj în inițiativă și frumusețea curăției caracterului

Al treilea capitol din cartea Rut ne arată că Naomi și Rut prețuiau în continuare familia, și că își încredințează pe mai de parte viața în mâna lui Dumnezeu. Ele au avut o inițiativă curajoasă și au dat dovadă de un caracter frumos, curat, sfânt.

O IDEE LA LIMITĂ: RUT ÎL CERE ÎN CĂSĂTORIE PE BOAZ

Naomi evaluează tot ce s-a întâmplat și îi propune lui Rut o idee interesantă, „ca să aibă un loc de odihnă și să fie fericită”. Discuția, din nou, este o discuție între femei, despre un fel aranjament de căsătorie, pe care femeile l-ar înțelege foarte bine. Planul Naomei este un pic la limită din punct de vedere moral. Oare s-a rugat ea mai întâi? Oare i-a sugerat lui Rut să îl „vrăjească” pe Boaz, ca să zicem așa, și după aceea să se căsătorească? În esență, ea o sfătuieste pe Rut să se apropie de Boaz, după petrecerea de încheiere a secerișului și să se culce la picioarele lui. S-ar părea că inițiativa omenească vrea să o ia înainte inițiativei lui Dumnezeu. Totuși, cea care va echilibra balanța printr-o atitudine deschisă, credincioasă, sfântă, este Rut. Iar cel care așează lucrurile solid pe o bază sfântă și morală este Boaz.

Din nou, caracterul contează: Rut și Boaz

Rut ascultă sfatul Naomei, căci nu cunoștea cultura locului. Caracterul ei se vede însă în momentul când Boaz, trezindu-se, o întrebă surprins cine este. Ea ar fi putut pur și simplu să i se ofere, dar, în loc, îi face o cerere de căsătorie în termeni clari, fără dubii: „Eu sunt Rut, slujnica ta; întinde-ți poala hainei peste slujnica ta, căci ai drept de răscumpărare.” Rut nu îi propune o relație de concubinaj, ca să poată supraviețui, ci îi propune răscumpărarea moștenirii și, la pachet, o luare în căsătorie. Acesta este înțelesul cuvintelor „întindeți haina peste slujnica ta”. În cererea ei, Rut vorbește și pentru sine și pentru Naomi. Cine răscumpăra terenul moștenit

putea sau nu, să o ia de soție și pe văduvă, ca să ridice un moștenitor celui decedat. Preluarea moștenirii și răsplătirea financiară se putea face și separat, iar cealaltă rudă a Naomei și a lui Rut, din carte, chiar așa a crezut că poate face. El era gata să cumpere doar terenul, fără să o ia pe Rut de soție (4:4). Oferta lui Rut față de Boaz a fost onorabilă și sinceră. Oferta dublă era inițiativa lui Rut. Iată, deci, că uneori și o femeie poate cere în căsătorie un bărbat. Prima lecție de aici este că oamenii credincioși nu se joacă de-a îndrăgostirea, nu fac curte degeaba, nu întind capcane sentimentale, ci au puterea să iubească, să gândească, și să comunice deschis și curat.

După ce au stat de vorbă, pe îndelete, Rut s-a ridicat și a plecat pe când era dimineață și întuneric, înainte să se poată vedea și cunoaște unul pe altul. Aceasta a dovedit iarăși curăția și seriozitatea gândurilor ei.

Caracterul etic al lui Boaz și mintea lui pătrunzătoare îl recomandă, din nou, în mod deosebit. El înțelege oferta dublă și face, iarăși, aprecieri etice importante. El o laudă, recunoscător, pe Rut că are un caracter frumos și, deși era tânără, a venit la el cu această propunere, nu la altă rudă („nu te-ai dus la cei tineri, săraci sau bogăți”). De asemenea, apreciază și reținerea și discreția lui Rut. Boaz nu abuzează de ea, ci îi confirmă sentimentele și îi atrage atenția, ca un bun manager ce era, că există și o altă rudă care ar putea ridica pretenții asupra pământului lui Elimelec. El încredințează totul în mâna lui Dumnezeu, și îi confirmă că ține la ea, încă o dată, spunându-i: „te voi răscumpăra eu, viu este Domnul!” (13). Boaz își arată caracterul bun prin atenția sa la detalii, prin aprecierea și înțelegerea propunerii de căsătorie, și prin decizia de a nu abuza de Rut în nici un fel.

A treia confirmare a caracterului lui Boaz se vede din discreția cu care se poartă și din darul pe care îl trimite Naomei, prin Rut. Probabil că a înțeles, sau Rut i-a spus, că ea fusese sfătuită de Naomi. Prin darul trimis Naomei, Boaz îi confirmă și acesteia că a luat foarte în serios propunerea, și că nu o transformă într-o discuție privată între el și Rut, de care să abuzeze în timp. Totul este păstrat la vedere.

MĂRTURIA CREȘTINĂ ȘI DECIZIILE PERSONALE

Rut și Boaz dovedesc ambii ca au un caracter sfânt. Rut face o propunere deschisă de căsătorie, dar nu îi face avansuri intime lui Boaz. Boaz înțelege propunerea dublă de răscumpărare (teren și căsătorie), dar nu abuzează de faptul că cele două femei erau singure și fără ajutor. El, dimpotrivă, face un plan detaliat și expune care este situația și că are de gând să acționeze legal. Călăuzirea Domnului vine pe calea sfințeniei și a sincerității, a încrederii în Domnul.

Destul de mulți în viața lor intimă nu respectă regulile sfințeniei de caracter. A ajuns o mare capcană și pentru creștini să înceapă relațiile intime înainte de căsătorie, ca să vadă dacă există potrivire sau nu, sau ca să confere o pretinsă seriozitate relației lor. Rut și Boaz nu fac așa ceva.

De asemeni, chiar și în lucrarea Domnului, există o mare ispită pentru unii, ca să eludeze legalitatea măsurilor de luat și pașii normali de acțiune, în diverse proiecte. Boaz nu face nici lucrul acesta. El respectă pașii corecți în rezolvarea problemei și este foarte onest. Domnul binecuvintează credincioșia și onestitatea.

Aceste subiecte rămân deschise și sunt foarte importante pentru creștinii de azi: se văd credința și sfințenia în deciziile noastre de tip intim, personal? Suntem atenți la etica și legalitatea acțiunilor și deciziilor noastre practice? Suntem atenți la sfințenia deciziilor și a metodelor de lucru? Ce mărturie se vede în deciziile noastre?

APLICAȚII:

Cât de mult ești preocupat de gândul formării unei familii frumoase, unde să fii împlinit și să te închini lui Dumnezeu cu bucurie? De ce se gândeau Naomi și Rut atât de mult la acest subiect?

Cine poate iniția o prietenie și, eventual, ideea de căsătorie? Cum este mai bine? Cum ați califica acțiunea lui Rut?

Ce lucruri îl impresionează pe Boaz la Rut?

De ce este nevoie de curăție în cererile de căsătorie?

Cine trebuie să ceară în căsătorie: băieții sau fetele?

Credeți că Boaz se mai gândea la căsătorie, sau a fost luat prin surprindere de posibilitatea acestei legături? Ce faci când Dumnezeu te surprinde prin ocaziile oferite?

23, Rut 4, 4:1-12, Importanța acțiunii și cinstei, și binecuvântarea divină

Ceea ce era o promisiune și o încredințare a Naomei („omul acesta nu va avea odihnă, până când nu va sfârși lucrul chiar astăzi”..., 3:18), devine în capitolul 4, o realitate. Boaz este omul care planifică, organizează și realizează cele propuse. Probabil că mulți dintre noi am avea mult de învățat de la el. Acțiunile lui Boaz sunt învelite însă, în încredere în Domnul și în ascultare de El.

Organizarea ședinței de la poarta cetății

Ieșind la poarta cetății ca să organizeze ședința conducătorilor, Boaz se aseamănă cu Iov, care era parte și el din consiliul de conducere a urbei, precum și de bărbatul ideal din Proverbe 31, soțul soției ideale, credincioase și active. El îi convoacă pe 10 din consilieri (ca să aibă cvorum; în același timp, symbolismul numărului 10 îl asociază cu puterea și suficiența resurselor). Apoi, îl cheamă și pe cel care avea drept înaintea lui de răscumpărare a moștenirii lui Elimelec și le expune tuturor situația. Rapiditatea cu care a acționat înseamnă că se bucura de un nume bun, precum și de o influență mare, posibil și datorită averii sale. Rămâne un model pentru bărbații credincioși și instăriți care pot avea un cuvânt de spus în adunarea liderilor (desigur, nu pastori sau preoți).

Expunerea clară și diplomatică a problemei răscumpărării

Ceea ce atrage atenția este puterea de sinteză și prezentare a lui Boaz. În 4:3, el reușește într-o singură propoziție să acopere toată istoria lui Naomi și a soțului său, a rudeniei și a faptului că știe de dorința scoaterii la vânzare a pământului lui Elimelec. El se prezintă pe sine ca om responsabil, care are datoria – și o îndeplinește – de a anunța pe toți îndreptățiți să știe despre această ofertă.

Astfel, el îl îndeamnă să cumpere pe cel ce îi era rudă, în fața tuturor, recunoscându-i prioritatea. În același timp, el recunoaște și propriul său drept de răscumpărare, dar arată că este pe poziția a doua. Boaz pregătește

însă și o surpriză. Inițial, vorbește doar despre pământ, iar ruda este entuziasmată și atrasă de perspectiva achiziției și zice „îl cumpăr.” Acum, Boaz intervine cu surpriza părții a doua a ofertei lui Naomi, căsătoria lui Rut, și le-o aduce la cunoștință. Oferta includea și căsătorirea cu Rut, ca să se mențină, prin primul copil al căsătoriei, moștenirea lui Elimelec – sau Mahlon, din Israel. Tempo-ul prezentării este foarte bun pentru că ruda prioritară nu a avut timp să gândească efectele acestei oferte duble, și fiind căsătorit deja, nu a putut lua o decizie pe moment de a-și mări familia, de frica stricării familiei pe care deja o avea, și a moștenirii proprii. De aceea, renunță la cumpărare.

Efectul scontat este maxim, astfel. În același timp, avantajul lui Boaz este clar: el era necăsătorit, deci el nu își complica, ci își împlinea viața, cumpărând și terenul și acceptând și propunerea căsătoriei. De aceea, Boaz intervine imediat, direct și exact, și spune că el acceptă oferta și face o declarație oficială și despre căsătorie.

Cu o asemenea exactitate în expunere, cu o asemenea capacitate de organizare, și cu o asemenea sincronizare a ofertei, într-un mod care arăta că stăpâna bine psihologia umană, și că anticipa bine reacțiile, nu este de mirare că Boaz era un om de succes. Era un om capabil. Și să fii și capabil și om de caracter, și un om credincios, este o raritate. Este ceea ce poate face Dumnezeu dintr-un om care se încrede în El. Dar marea calitate a lui Boaz, nu era abilitatea naturală, ci credințioșia față de Dumnezeu.

Respectarea legii și asumarea răscumpărării

Finalizarea acceptării dublei oferte s-a făcut conform obiceiului local – iar în loc de semnătură, oamenii și-au schimbat încălțăminte, căci ea slujea drept mărturie. În prezența martorilor, Boaz își asumă întreaga tranzacție și datoria de soț al lui Rut. Domnul a binecuvântat toată sfățuirea și toată tranzacția. Dincolo de eforturile omenești, de care este nevoie, căci acțiunile noastre se desfășoară în societate, este mâna lui Dumnezeu care conduce și confirmă efectele.

Are rost și înțelepciunea omenească, are un loc în planul lui Dumnezeu? Cu siguranță, da. Există destule exemple în Biblie. De exemplu, Dumnezeu se folosește de intervenția și psihologia lui Hușai Architul, prietenul lui David, ca să anuleze înțelepciunea ascuțită și exactă, dar răuvoitoare, a lui Ahitofel, fostul sfetnic al lui David. Ahitofel i-a spus bine lui Absalom să îl atace imediat pe David, pe când era în retragere, ca să-l învingă, să îl ucidă și să îl înlăture definitiv. Hușai, prietenul lui David, l-a sfătuit însă să temporizeze atacul, măgulind orgoliul lui Absalom (ca să mai aștepte și să strângă mai întâi o armată mare, invincibilă) și încurajându-i frica (să nu cumva, David cel înfuriat și viteaz, să înfrângă niște oșteni, la începutul luptei, și totul să ducă la o mare înfrângere a lui Absalom, vezi 2 Samuel 17:1-22, dar și 1 Cronici 27:33-34).

Există un loc pentru retorica umană și pentru străduințe și planificare, dar ultimul cuvânt, cel hotărâtor, îl are Dumnezeu, care îngăduie una sau alta. De exemplu, în Proverbe 21:30-31, se spune „Nici înțelepciunea, nici priceperea, nici sfatul n-ajută împotriva Domnului. Calul este pregătit pentru ziua bătăliei, dar biruința este a Domnului.”

Simțim că acest Dumnezeu al istoriei mântuirii, a avut în plan să binecuvânteze în mod deosebit pe Naomi, pe Rut și pe Boaz, scoțând în evidență bunul caracter și credințioșia tuturor.

Felicitările sfatului bătrânilor

În încheiere, cei din sfatul bătrânilor îi felicită pe Boaz și pe Rut. În Betleemul în care avea să se nască Isus, credințioșii îl felicitau acum pe strămoșul lui David, adică tocmai pe strămoșul – din punct de vedere uman, al lui Hristos însuși. Inițiativa umană nu a făcut decât să pună în evidență și să asigure mersul înainte al planului lui Dumnezeu.

Cu această ocazie, vedem și că incidentul din Geneza 38, care a dus la nașterea a doi gemeni, lui Iuda, din văduva Tamar, a fost folosit de Dumnezeu în planificarea sa eternă, ca să arate harul său, perseverența și credințioșia Tamarei și dreptatea și bunul-simț al lui Iuda, și tăria deciziilor sale. Folosirea acestei referințe de către bătrânii din conducerea

Betleemului arată că ei știau bine Scriptura și profețiile mesianice și că au văzut o paralelă importantă între Rut și Tamar. Ambele erau femei păgâne întoarse la Dumnezeu, care s-au alipit de poporul sfânt și de nădejdea venirii lui Hristos și au prețuit familia și nașterea unui copil care împlinea viața de familie și planul lui Dumnezeu. De asemenea, au văzut o paralelă importantă și în ce o privește pe Rut și pe Lea și Rahela, soțiile lui Iacov. În ambele comparații, bătrânii au înțeles că este vorba de o căsătorie profetică, mesianică.

Într-o lume care disprețuiește familia, și calitățile specifice femeii și bărbatului, și prețuiește amestecul și generalitatea umană, caracterul neutru și schimbător al genului, care nu prețuiește nașterea și creșterea copiilor după voia lui Dumnezeu, cartea Rut strălucește cu o mare forță. Ea ne invită să înțelegem că planul lui Dumnezeu este bun, ideea de a avea familii bune, în particular, este foarte bună și suntem invitați să fim oameni ai inițiativei și ai caracterului sfânt.

APLICAȚII:

În ce fel Boaz a fost responsabil și drept în felul în care a organizat întâlnirea?

În ce fel Boaz s-a folosit de înțelepciunea sa în prezentare cazului? Ce loc credeți că au înțelepciunea și responsabilitatea umană în acțiunile creștinilor, față de călăuzirea și intervenția lui Dumnezeu?

Există vreo dovadă că Boaz și-a încredințat toată intervenția în mâna lui Dumnezeu și aștepta binecuvântarea lui?

Realizarea răscumpărării lui Rut, de către Boaz, a fost recunoscută de bătrânii cetății ca un act profetic. De ce i-au comparat ei cu Iuda, Tamar și Pereț?

30, Rut 4:13-22, Matei 1:1-6; Rut 4:14-15, Răsplătirea mărturiei și venirea lui Mesia

În încheierea cărții, vedem cum Dumnezeu a binecuvântat familia lui Boaz și Rut, începută cu rugăciune, cu responsabilitate, cu curăție, cu sfințenie, cu înțelepciune și bine organizat. Centrul atenției lui Samuel, prin toată istoria aceasta plină de emoție și succes, pe care ne-a spus-o, este să ne așteptăm privirile asupra felului incredibil în care Dumnezeu a construit familia și linia strămoșilor lui David, omul după inima lui Dumnezeu. Și Samuel, și noi știm că Mesia este Fiul lui David, și că Dumnezeu i-a promis lui David că din el va veni Mântuitorul lumii. De aceea, după ce învățăm tot ce trebuie și ne este de folos din cartea Rut, trebuie neapărat să privim la Hristos. Din cauza lui toate familiile sunt importante, pentru că toți primim viață de la El și toți ne creștem copiii ca să audă și să primească evanghelia, și să creadă în El.

NAȘTEREA COPIILOR ESTE UN DAR DE LA DOMNUL

Odată căsătoriți, cei doi soți, Boaz și Rut, au început viața intimă de familie, ca soț și soție, cum era și normal. Intimitatea este o latură divină a iubirii între un bărbat și o femeie. Uneori, cei ce nu cunosc acest lucru spun că acesta este păcatul edenic. Nu este așa. Păcatul strămoșesc este neascultarea de Dumnezeu, iar iubirea intimă este darul lui Dumnezeu pentru familie. El a lăsat ca nașterea unei vieți noi să se facă prin iubire și prin bucurie, prin plăcere.

Implicarea lui Dumnezeu în această căsătorie s-a văzut prin faptul că zămislirea, concepția copilășului a fost asigurată de El (v. 13). Precizarea aceasta a lui Samuel este foarte importantă. Așa cum Rebeca și-a primit fiii de la Dumnezeu, la fel s-a întâmplat și cu Rut. La fel cum Ana, mama lui Samuel, l-a născut în urma rugăciunii ascultate de Dumnezeu, la fel și Obed s-a născut pentru că Domnul le-a făcut acest dar lui Boaz și Rut. Samuel nu putea rata faptul că Dumnezeu poate interveni direct spre conceperea și nașterea unui copil.

De aceea, în familiile unde nu sunt copii, dar sunt doriți, putem veni în rugăciune ca să cerem Domnului această binecuvântare și El ne-o dă, după voia lui. Aceasta este o aplicație clară și binevenită la acest pasaj din cartea Rut. Misterul vieții este un dar de la Dumnezeu și când îl primim, trebuie să îi mulțumim lui. De aici vine și responsabilitatea în educarea copiilor. Ei ne sunt încredințați nouă ca noi să îi ajutăm să crească și să îl cunoască pe Dumnezeu, ca să fie ai lui.

BINECUVÂNTAREA FEMEILOR DIN BETLEEM

Așa cum pare normal într-o istorisire despre femei, și în mod asemănător cu Proverbe 31, unde cartea se încheie cu învățăturile mamei împăratului Lemuel (deși sunt transmise de Lemuel însuși, adică Solomon), și cartea Rut se încheie cu urările femeilor din Betleem. La ele, Samuel adaugă în mod semnificativ, lista genealogiei de la Pereț, prin Boaz, până la David.

Cartea, așadar, se încheie cu o binecuvântare a Domnului, și apoi a Naomei și a lui Rut. Domnul este cel care a adus în viața lor posibilitatea răscumpărării și un om serios, puternic, în stare să le aducă rascumpărare și un viitor solid, pe Boaz. Cel ce aduce în mijlocul necazurilor posibilitatea mântuirii și a restaurării, și chiar le planifică din eternitate este Dumnezeu. Binecuvântarea aceasta are un mesaj mesianic.

Femeile rostesc această binecuvântare pentru Rut, Naomi și micul Obed, într-un mod care ne aduce aminte de Simion și Ana, care l-au binecuvântat pe Isus, la opt zile de la naștere, în Templu. Pe atunci, Simion și Ana i-au spus Mariei ce urma să se întâmple cu acest copil minunat și la fel, și femeile, din Betleem (4:15). La fel se întâmplă și aici pentru Naomi și Rut, cu privire la Obed. Evaluarea că o astfel de noră face mai mult decât șapte fii, înseamnă că o femeie credincioasă în familie este de un mare preț, mai de preț decât mulți bărbați și fii, chiar. Este o afirmație care așează pe același plan importanța fetelor și băieților într-o familie.

Povestea Naomei, mai departe, se aseamănă cu istorisirea despre mama și sora lui Moise. Bunica Naomi ajunge doica nepotului său și are grijă de

Obed, să îi transmită toată educația credinței în Dumnezeuul lui Israel, pe care a avut-o ea și pe care o aveau și părinții lui.

Mai departe, femeile din Betleem le ajută pe Naomi și Rut să pună un nume copilului. Ele l-au numit „Slujitorul”, adică Obed. Se pare că femeile acestea au înțeles foarte bine care este chemarea bărbaților: ei trebuie să fie buni slujitori ai Domnului, robii Domnului (așa cum zice adesea apostolul Pavel în epistolele sale). Acesta este un adevăr care nu ar trebui să părăsească sufletul și mintea niciunui bărbat credincios: ești un slujitor credincios al Domnului, ascuți de El în viața ta, îl onorezi cu fapele și cu credința ta?

Copilul este văzut și ca fiul lui Rut și al lui Boaz, dar și ca fiul Naomei, pentru că intra în moștenirea lui Elimelec. Naomi îl ia în brațe și, probabil, l-a așezat pe picioarele ei, într-un gest de adopție simbolică. La fel ca Iov, și Naomi, care a pierdut totul, la început, ajunge să câștige totul, la sfârșit: o moștenire, o familie, un copil (un nepot), un loc în lista neamului lui Hristos. Naomi cea frumoasă, are în final, o frumoasă poveste a vieții, povestea unei femei care a rămas credincioasă Domnului prin necazurile vieții și a fost răsplătită.

ISTORIA ESTE CONDUSĂ DE DUMNEZEU

Domnul rămâne suveran peste istorie și ne arată că El știe să conducă toate evenimente spre bine, spre glorificarea Fiului Său, Isus Hristos, fiul lui David, Mântuitorul omenirii. Ca să ne atragă atenția spre acest lucru, Samuel încheie cu genealogia lui David, asemănându-se cu cartea Genezei și cu cartea Numeri, cu Neemia și Ezra, cu evangheliile lui Matei și Luca. Ca să îl aducă în istorie pe David, omul după inima lui Dumnezeu, Dumnezeu s-a folosit de dreptatea și cinstea lui Iuda, de pasiunea și credința Tamarei, de caracterul lui îndrăzneți și sigur al lui Pereț, de tăria credinței lui Hețron, de conștiința suveranității divine – a lui Ram (Aram – ca și Avraam, arameul), de noblețea lui Aminadab, de priceperea și înțelegerea profetică a lui Nahșon, de pacea și echilibrul credinței lui Salmon, de puterea,

credința și agerimea lui Boaz, de credincioșia și slujirea constantă a lui Obed, de caracterul regal al lui Ișai.

APLICAȚII:

De ce putem spune că nașterea copiilor este un dar de la Domnul?

Cine se implică în educația lui Obed, în afara lui Rut și Boaz? Cum trebuie să fie relațiile în familiile largite, pentru o educație bună a copiilor?

De ce fiecare familie este importantă în epoca ei, în șirul generațiilor?

Ce face Dumnezeu când în linia lui David și a lui Mesia (Hristos) include și femei păgâne care a devenit credincioase de marcă? Ce vrea să spună Matei în Matei 1, când amintește câteva femei în genealogia lui Isus?

Cum te-ai hotărât să ai grijă de familia ta, ca să poți participa din plin la binecuvântările lui Dumnezeu?

De ce crezi că Samuel încheie cartea amintind de genealogia lui David?

Cum este Hristos modelul și ținta oricărei familii, și a soților, și a copiilor?

Patru studii scurte pe Cuvânt și cuvinte

În această secțiune vă propunem patru scurte studii pe cuvânt, focalizate pe câte o expresie cheie din fiecare capitol din carte.

RUT 1: „ÎNTOARCERE”

În Rut 1 apare de mai multe ori cuvântul verbul „a se întoarce”. În 1:6, 7 Naomi și nurorile ei, sunt gata să se întoarcă în țara lui Iuda. Naomi „se ridică”, cu nurorile ei ca să se întoarcă (1:6). De obicei, „a se ridica” și a pleca era răspunsul profetului care ascultă de Dumnezeu (doar Iona se ridică și apoi se coboară la Iaffa, ca să plece la Tars). Ele ies (1:7) din Moab, și vor să se întoarcă în Iuda. Apoi, de câteva ori, Naomi le spune însă nurorilor ei să se întoarcă la familiile lor și la zeii lor din Moab (1:8, 11, 12; 15, 16). În final, Naomi s-a întors cu Rut (1:22) în Betleem (casa pâinii), exact la început de seceriș (esențial pentru pâine). De ce este importantă întoarcerea? Ce echivalente ar avea ea astăzi în viața noastră? Pocăința înseamnă un fel de întoarcere la Dumnezeu? Ce întoarcere a fost nepotrivită și ce întoarcere a fost bună în Rut 1?

RUT 2: „SĂ CAPĂT TRECERE”

În 2:2, 10, 15, Rut folosește e expresie importantă „să capăt trecere”. Ea a plecat să caute de lucru, căutând să capete trecere. Apoi, de două ori, folosește expresia, în discuția cu Boaz, ca rugămintă, în 2:10 și ca recunoștință în 2:15. Și în cartea Estera apare expresia să capăt trecere. Pentru noi este important să fim acceptați de Dumnezeu, „să căpătăm trecere”. Și El ne acceptă, într-adevăr, în familia lui, prin credință în Isus Hristos în jertfa sa de pe cruce. De ce era expresia importantă pentru Rut? De ce este importantă pentru noi?

RUT 3: „SĂ FACI”

Naomi o trimite pe Rut, ca Boaz să îi spună ce să facă (3:4). Rut promite că va face tot ce i-a spus Naomi (3:5). Boaz îi promite că îi va face tot ce cere

(3:11). În 3:18, Boaz se apucă să sfârșească tot lucrul promis. De ce se pune accent pe ce facem? Nu este important doar să înțelegi cum stau lucrurile, este important să faci ceea ce a spus Dumnezeu, să acționezi. Isus zice în Ioan 7:17, 17. „Dacă vrea cineva să facă voia Lui, va ajunge să cunoască dacă învățătura este de la Dumnezeu, sau dacă Eu vorbesc de la Mine”. Jumătate din lucruri se înțeleg când studiezi, cealaltă jumătate se înțeleg când vrei să faci voia lui Dumnezeu.

RUT 4: „RĂSCUMPĂRARE”

Cuvântul este folosit și în celelalte capitole, cum ar fi 2:20, când Naomi îi explică lui Rut cine este Boaz. El apare și în capitolul 3, în 3:9, 12, 13, când Rut discută cu Boaz. Cel mai mult însă el este folosit în Rut 4 (1, 4, 6, 8, 14), când Boaz răscumpără și terenul și pe Rut. Uneori este folosit de mai multe ori într-un singur verset (4:6), și adesea în legătură cu cuvântul „cumpărare”. În mod memorabil, femeile din Betleem folosesc și ele cuvântul „răscumpărare” în 4:14, în binecuvântarea lor pentru Naomi și Rut: „Binecuvântat să fie Domnul, care nu te-a lăsat lipsită azi de un bărbat cu drept de răscumpărare și al cărui nume va fi lăudat în Israel!”. Iov s-a bucurat la gândul că Răscumpărătorul său este viu (19:25). Și noi avem, toți, un mare Răscumpărător, pe Hristos. Care este răscumpărarea pe care ne-a adus-o Hristos? De ce a fost important că Domnul le-a dat un răscumpărător Naomei și lui Rut?